

Na podlagi 3. odstavka 39. člena Zakona o računskem sodišču (ZRacS-1, Uradni list RS, št. 11/01), 2. odstavka 24. člena Zakona o računskem sodišču (ZRacS, Uradni list RS, št. 48/94) in v skladu s 24. členom Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije (v nadaljevanju Poslovnik RS) drugostopenjski senat (v nadaljevanju senat II) v sestavi:

dr. Vojko A. Antončič, predsednik
mag. Nataša Knaubert-Šorli, poročevalka
dr. Etelka Korpič-Horvat, članica
Zdenka Vidovič, članica
Nevenka Cukon-Mavec, članica

izdaja naslednje

POROČILO
o reviziji dodeljevanja sredstev za razvojne programe RS
v vzgoji in izobraževanju za obdobje 1994 – 1998
na Ministrstvu za šolstvo in šport

Številka : 1211-16/97-113

Ljubljana, 24. maja 2002

I. UVOD

Revizija dodeljevanja sredstev za razvojne programe Republike Slovenije v vzgoji in izobraževanju za investicije 1996 (šolski tolar) na Ministrstvu za šolstvo in šport, Ljubljana, Župančičeva 6 (v nadaljevanju: ministrstvo) je bila vključena v program dela Računskega sodišča RS za leto 1997. Zaradi pobude Državnega zbora Republike Slovenije, ki je na podlagi sklepa št. 433-07/98-13/5, EPA 568-II z dne 24. 9. 1998 predlagal, da računsko sodišče opravi nadzor ter razkrije zakonitost in gospodarnost dejanj državnih organov ter pravnih in fizičnih oseb, ki so sodelovale pri izvedbi posla nakupa stavbe Tiskarne Ljudske pravice (v nadaljevanju: tiskarna), se je revizija razširila na obdobje 1994 – 1998 (sklep o uvedbi revizije št. 1211-16/97-10 z dne 11. 11. 1998, ki ga je izdala članica Računskega sodišča Nadja Žnidarčič Ferrari-v nadaljevanju: pristojna članica). Po opravljeni reviziji je pristojna članica izdala predhodno poročilo št. 1211-16/97-81 dne 1. 8. 2001.

Zoper predhodno poročilo je ministrstvo v zakonitem roku, dne 16. 8. 2001 vložilo pripombe, v katerih izpodbija ugotovitve in mnenje, ki se nanašajo na nakup tiskarne. Senat I, katerega je imenoval predsednik Računskega sodišča s sklepom št. 1211-16/97-83 z dne 10. 9. 2001 v sestavi:

- mag. Ana Praprotnik, pooblaščen revizorka, predsednica
- mag. Silva Jamnik, pooblaščen revizorka, članica in
- Nadja Žnidarčič Ferrarri, članica,

je obravnaval prerekane ugotovitve in mnenje. Senat I je dne 3. 10. 2001 izdal poročilo št. 1211-16/97-88.

Zoper poročilo Senata I je državni podsekretar Mitja Maruško vložil ugovor v zvezi s tiskarno št. 1211-16/97 dne 29. 10. 2001, ki ga je Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport kasneje potrdilo kot uradni ugovor.

Senat II je obravnaval prerekane ugotovitve in ob obravnavi ugovora ugotovil, da so bila v nadaljevanju postopka revizije ugotovljena nekatera nova dejstva, ki niso bila zajeta v obravnavanem poročilu. Ta dejstva bi lahko bistveno vplivala na vsebino dokončnega poročila, zato je Senat II sprejel sklep o dopolnitvi poročila in je dne 1. 3. 2002 izdal dopolnitev poročila o reviziji števil. 1211-16/97-103. Ugotovitve in pripombe ministrstva so vključene v poročilo v uvodno poglavje ter v poglavje II/3 Nakup stavbe Tiskarna Ljudska pravica.

Ministrstvo je v odgovoru na dopolnitev opozorilo na uporabo novejših materialnih in procesnih predpisov, ki so v nasprotju z dokončanjem postopka revizije. V konkretnem primeru je predlagalo, da se uporablja novi ZRacS-I, ki je milejši in ne dovoljuje dopolnitev poročila.

Senat II je dopolnjen ugovor v delu, ki se nanaša na dopolnitev postopka po prejšnjem zakonu ZRacS zavrnil, ker se v skladu z 39. členom ZRacS-I postopki nadzora, v katerih na dan uveljavitve novega zakona še ni bilo izdano dokončno poročilo, dokončajo po dotedanjih predpisih.

V poročilu je Senat II utemeljene pripombe upošteval, neutemeljene pa povzel in nanje odgovoril. Ugotovitve, na katere ni bilo pripomb, je Senat II v poročilu privzel kot veljavne.

Obseg in cilji revizije

Revizija je bila usmerjena v izvajanje Zakona o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne razvojne programe Republike Slovenije v vzgoji in izobraževanju (Uradni list RS, št. 13/94; v nadaljevanju ZZSNN). ZZSNN je za obdobje 1994-1999 določil nujne razvojne programe RS na področju vzgoje in izobraževanja.

Težišča revizije smo opredelili s tremi segmenti:

- finančna realizacija ZZSNN, ki smo jo opredelili tako, da smo primerjali obseg sredstev za izvedbo programov, opredeljen z zakonom, s sprejetimi proračunskimi postavkami in realiziranim obsegom programov v posameznih letih 1994-1998 s ciljem, podati oceno odstopanj načrtovanih vrednosti od realiziranih in ugotoviti finančno uspešnost izvajanja zakona,
- nabavo računalniške opreme v letu 1998 s ciljem, ugotoviti skladnost postopka oddaje javnih naročil s predpisi,
- izvedbe nakupa stavbe tiskarne s ciljem, ugotoviti skladnost dejanj državnih organov s predpisi in internimi akti in gospodarnost porabe proračunskih sredstev pri nakupu. Revidirane so bile vse faze nakupa stavbe tiskarne.

Podatki o revidirancu

Delo ministrstva je bilo v revidiranem obdobju organizirano v šestih sektorjih in šestih službah.

Ministrstvo je v revidiranem obdobju vodil minister dr. Slavko Gaber.

V obdobju 1994 – 1998 so za izvajanje posameznih razvojnih programov skrbeli:

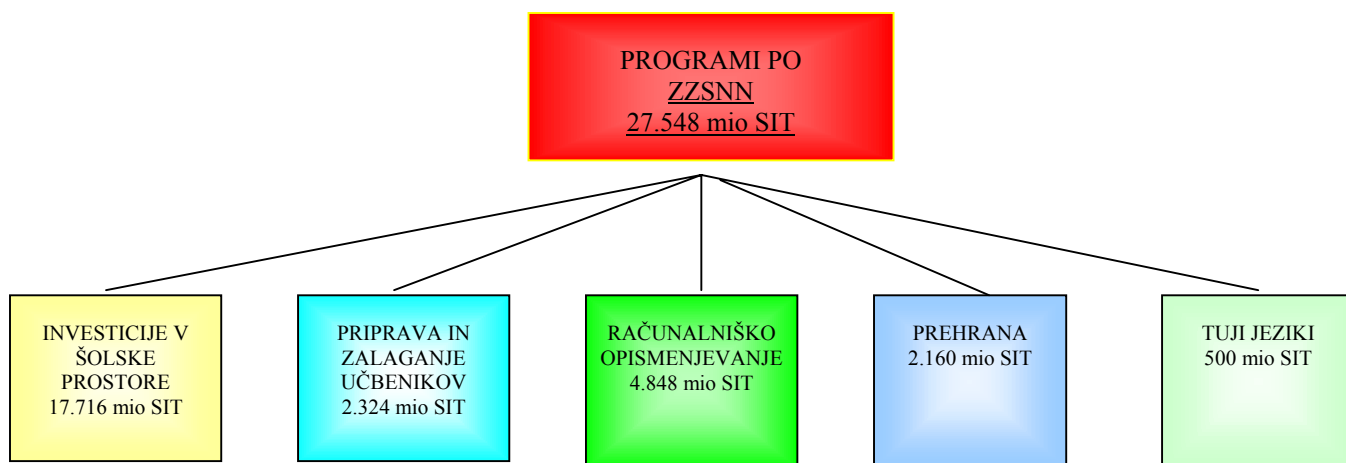
- za investicije v šolske prostore – od 1994 do konca februarja 1998 Nikolaj Žibret, svetovalec vlade od 1. 11. 1992, vodja službe za investicije od leta 1995, državni podsekretar od 1. 6. 1996 do 28. 2. 1998; marca 1998 sta prevzela odgovornost Matjaž Vrčko, državni sekretar in Mitja Maruško, državni podsekretar,
- za računalniško opismenjevanje – od 1994 do sredine 1998 mag. Tea Valenčič, državna sekretarka, od sredine 1998 pa Alojz Pluško, državni sekretar,
- za zagotavljanje dostopnosti učbenikov in učnih gradiv Roman Lavtar, generalni sekretar,
- za zagotavljanje sredstev za šolsko prehrano otrok in mladine – projekt do sredine leta 1996 mag. Tea Valenčič, državna sekretarka,
- za znanje tujih jezikov Jože Miklavc, svetovalec vlade od 1. 1. 1992, vodja sektorja za izobraževanje odraslih od leta 1995 in državni podsekretar od 11. 9. 1997.

II. UGOTOVITVE

1 Izvajanje zakona o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne razvojne programe Republike Slovenije v vzgoji in izobraževanju

Z ZZSNN je bilo sprejetih pet razvojnih programov in določilo, da bo Republika Slovenija za njihovo uresničevanje v obdobju 1994 – 1999 v proračunu zagotovila 27.548 mio SIT po cenah na dan 1. 1. 1994.

SKICA 1: Programi in razporeditev predvidenih sredstev¹

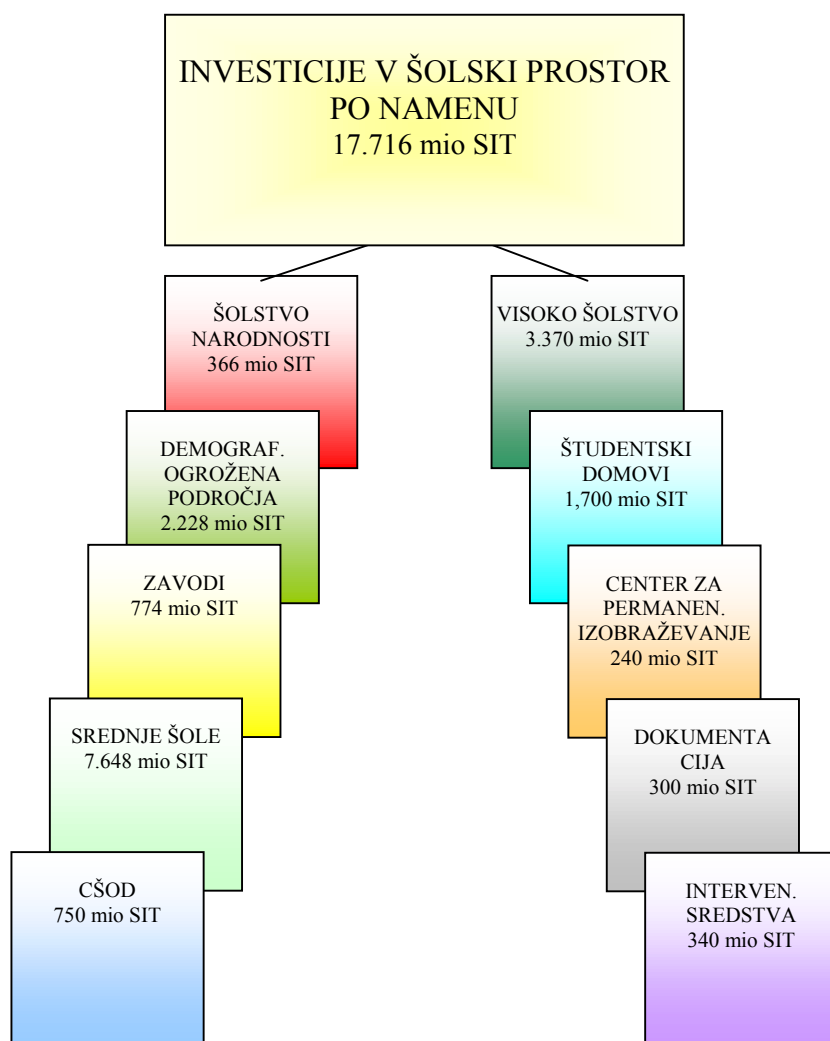
V postopku revizije smo preskusili pravilnost izvajanja razvojnih programov in finančne realizacije posameznih programov, ki jih je ministrstvo financiralo v letih 1994 do 1999. Primerjali smo višino načrtovanih sredstev po ZZSNN in uresničeno porabo sredstev za programe ter ugotovili, da so se programi, predvideni v ZZSNN izvajali v okviru možnosti obsega vsakoletnih proračunov, vendar ne povsem v skladu z omenjenim zakonom. Programi računalniško opismenjevanje, znanje tujih jezikov, dostopnost učbenikov in učnih gradiv ter zagotavljanje sredstev za šolsko prehrano otrok in mladine so bili uresničeni v manjši višini sredstev od načrtovanega obsega in zakonsko določenih okvirov.

¹⁾ Predlog zakona o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne razvojne programe Republike Slovenije v vzgoji in izobraževanju – EPA 357 – tretja obravnava: Poročevalec DZ (št. 31/93, 43/93, 6/94), str. 21 – 29.

1. 1 Program investicije v šolske prostore

Predlagani zakon je nakazal možnosti za razbremenitev predavalnic višjih in visokih šol, prehod na eno izmenski pouk v srednjih šolah, dograditev športnih objektov in rešitev prostorskih stisk v šolah na demografsko ogroženih področjih ter v zavodih za prizadeto mladino. Sredstva za investicije v šolske prostore so bila ob sprejetju ZZSNN načrtovana za obdobje 1994 - 1999 v vrednosti 17.716 mio SIT, v revidiranem obdobju 1994 – 1998 pa 14.746 mio SIT. Dejansko so bile investicije v šolske prostore v revidiranem obdobju realizirane v višini 22.485 mio SIT, tj. nominalno za 52% več od načrtovanega obsega sredstev.

SKICA 2: Investicije v šolski prostor in predvidena poraba sredstev po ZZSNN v obdobju 1994 – 1999

Za obdobje 1994 – 1998 smo vrednost investicij v šolski prostor, načrtovanih v ZZSNN na dan 1. 1. 1994, primerjali z

- načrtovano vrednostjo investicij v šolski prostor v vsakoletnem proračunu,
- realizirano vrednostjo investicij v šolski prostor,

- s celotnim proračunom ministrstva za posamezna leta.

Tabela 1: Primerjava načrtovanih in realiziranih investicij v šolskih letih 1994 – 1998

v mio SIT

Leto	Načrtovano			Celotni proračun MŠZŠ	Indeks rasti proračuna	Realizacija	Indeks		Delež v %	
	Načrtovano v ZZSNN-cene na dan 1. 1. 1994	V proračunu	Indeks				realizacija / načrtovano v ZZSNN	realizacija / načrtovano v proračunu	po ZZSNN v proračunu	realizacije v proračunu
1	2	3	4=3:2	5	6	7	8=7:2	9=7:3	10 =2:5	11=7:5
1994	2.985	2.990	100	66.045		2.895	97	97	4,5	4,3
1995	2.985	3.006	101	84.803	128	3.011	101	100	3,5	3,5
1996	2.975	4.289	144	99.604	117	4.346	146	101	3,0	4,3
1997	3.009	6.246	208	127.327	128	6.217	207	99	2,3	4,8
1998	2.792	6.434	230	141.323	111	6.016	215	93	1,9	4,2
Skupaj 1994–98	14.746	22.965	156	519.102	214	22.485	152	98		

Vir:

2 - Načrtovano v ZZSNN: Poročevalec DZ (št. 31/93, 43/93)

3 - Načrtovano s proračunom: Ur. list RS, št.: 72/94, 40/95, 5/96, 12/97, 34/98

5 - Proračun MŠŠ: Ur. list RS, št.: 72/94, 40/95, 5/96, 12/97, 34/98

Delež sredstev za investicije v šolski prostor v je bil v vseh revidiranih letih približno enak, razen v letu 1995, ko je znašal le 3,5 % proračunskih sredstev ministrstva.

1. 1. 2 Prerazporeditev sredstev za investicije

Ministrstvo je na podlagi 17. člena ZIPro izvajalo prerazporeditve sredstev med proračunskimi postavkami.

V letu 1996 je prerazporedilo 197,1 mio SIT ali 4,5 % vrednosti realiziranih sredstev za investicije v tem letu znotraj proračunskih postavk šolskega tolarja. Na druge proračunske postavke, amortizacijo srednjih šol in socialne transfere, je v istem letu prerazporedilo 102,7 mio SIT ali 2,3 % vrednosti realiziranih sredstev. Z drugih proračunskih postavk pa je na proračunske postavke šolskega tolarja, za novogradnje v srednjem in visokem šolstvu ter za intervencijska sredstva prerazporedilo 160 mio SIT ali 3,7 % vrednosti realiziranih sredstev.

V letu 1997 je ministrstvo na drugo proračunsko postavko, materialni stroški srednjih šol, prerazporedilo 15 mio SIT ali 0,2 % vrednosti realiziranih investicij v tem letu. V letu 1998 je v okviru proračunskih postavk šolskega tolarja prerazporedilo 365,7 mio SIT ali 6,1 % vrednosti realiziranih sredstev v tem letu. Skupna vrednost vseh prerazporeditev v revidiranem obdobju je znašala 680,5 mio SIT ali 3 % vrednosti realiziranih investicijskih sredstev oz. 5 % načrtovanih sredstev v ZZSNN. Nekatere investicije več let niso dosegale nominalno načrtovanih sredstev v ZZSNN, nekatere proračunske postavke šolskega tolarja pa so visoko presegale načrtovana sredstva v ZZSNN, pa tudi v proračunu zagotovljena sredstva za posamezna leta.

Uspešnost izvajanja ZZSNN v programu investicij v šolske prostore je bila merjena s podatki o dokončanih investicijah na dan 31. 12. 1998.

Tabela 2: Investicije v šolske prostore na dan 31. 12. 1998

Investicije	Število objektov	Načrtovano v mio SIT	Realizirano v mio SIT	Indeks Real./Načrt.
Končane po ZZSNN	51	6.411	9.999	156
Nedokončane po ZZSNN	28	4.147	4.756	115
Nezačete po ZZSNN	42	3.453		
Končane dodatno	45		6.729	

V štiriletnem obdobju je bilo od 121, predvidenih investicij, končanih 42 % načrtovanih objektov, hkrati pa se je v tem obdobju investiralo v dodatnih 45 objektov, ki niso bili načrtovani z ZZSNN.

Ministrstvo je pojasnilo, zakaj se je odločilo investirati v 45 objektov, ki v obrazložitvi zakona niso bili predvideni, hkrati pa opustiti investicije v skoraj enako število objektov, ki jih je obrazložitev zakona vsebovala. Ministrstvo je, zaradi spreminjanja občin, šolskih okolišev, vzgojno izobraževalnih programov ter v postopkih denacionalizacije v primeru nepričakovane prostorske stiske, ukrepalo tam, kjer je bilo najbolj potrebno ter zamaknilo investicije, za katere so občine spremenile prioriteto, ali pa investicijska, projektna ali lokacijska dokumentacija ni bila ustrezna, pravočasna oz. dosegljiva.

1.2 Program računalniško opismenjevanje

Sredstva za računalniško opismenjevanje so bila v ZZSNN za revidirano obdobje načrtovana v višini 3.755 mio SIT in so predstavljala 13,6 % zagotovljenega deleža v strukturi šolskega tolarja. Realizirana so bila v višini 3.417 mio SIT ali v 12,4 % strukturnem deležu načrtovanih sredstev šolskega tolarja.

Program računalniško opismenjevanje je predvidel izobraževanje učiteljev, osnovnošolcev in srednješolcev ter nakup programov in računalnikov.

Tabela 3: Primerjava načrtovanih in realiziranih sredstev za računalniško opismenjevanje v letih 1994 - 1998

v mio SIT							
Zap. št.	Leto	Načrtovano po ZZSNN	Načrtovano s proračunom	Indeks	Realizacija	Indeks	Indeks
1	2	3	4	4:3	6	6:3	6:4
1	1994	385	464	120	474	123	102
2	1995	300	492	164	413	138	84
3	1996	892	841	94	891	100	106
4	1997	1.089	840	77	839	77	100
5	1998	1.089	924	84	800	73	87
6	Skupaj	3.755	3.561	95	3.417	89	93

Iz tabele izhaja, da je bilo do leta 1998 v proračunu zagotovljenih 95 % načrtovanih sredstev v ZZSNN za računalniško opismenjevanje.

V prvih dveh letih so bila v proračunu zagotovljena sredstva nominalno nekoliko višja od načrtovanih v ZZSNN, v zadnjih treh letih pa vselej nižja. Obseg sredstev za računalniško opismenjevanje se je v obdobju 1996 – 1998 realno znižal.

V primerjavi z načrtovanimi sredstvi v ZZSNN, je bila najnižja realizacija dosežena v letu 1998, le 73 %. Tudi v primerjavi s sprejetim proračunom za to leto realizacija ni bila visoka, le 87 %. Kumulativna realizacija je v primerjavi z načrtovanimi v ZZSNN znašala 89 %, v primerjavi s sprejetimi proračuni za posamezna leta pa 93 %.

1.3 Program znanje tujih jezikov

je bil za obdobje 1994 – 1999 načrtovan v vrednosti 500 mio SIT ali v 1,8 % deležu vseh zagotovljenih sredstev z ZZSNN. V revidiranem obdobju je bil program realiziran v vrednosti 258,4 mio SIT ali v višini 63 % načrtovanih sredstev. Program je predvidel zgodnje učenje tujih jezikov in uvedbo drugega tujega jezika v osnovnošolski izobraževalni program.

Realizirana vrednost je bila v primerjavi z načrtovano v ZZSNN najnižja v letu 1995, dosegla je le dobro petino načrtovanih vrednosti in v letu 1997, ko je dosegla 68 % načrtovane vrednosti sredstev v ZZSNN. V letu 1996 so proračunska sredstva presegala načrtovana v ZZSNN za 20 %, toda v tem letu je ministrstvo na podlagi 17. člena ZIPro s te postavke prerazporedilo 28 mio SIT ali 34 % realiziranih sredstev v tem letu, največ na postavko "materialni stroški srednje šolstvo" in "šolstvo narodnosti in zamejstva".

V letu 1997 je razporedilo 3,8 mio SIT ali 5,4 % proračunsko zagotovljenih sredstev v tem letu, prav tako na postavko "materialni stroški srednje šolstvo", 3,7 mio SIT pa je ostalo neporabljenih.

Tabela 4: Primerjava načrtovanih in realiziranih sredstev za program znanje tujih jezikov v letih 1994 - 1998

v mio SIT

Zap. št.	Leto	Načrtovano po ZZSNN	Načrtovano s proračunom	Indeks	Realizacija	Indeks	Indeks
1	2	3	4	4:3	6	6:3	6:4
1	1994	20	20	100	19	96	96
2	1995	112	23	21	23	21	100
3	1996	92	110	120	82	90	75
4	1997	92	70	76	62	68	89
5	1998	92	70	76	70	76	100
6	Skupaj	408	294	72	258	63	88

Iz podatkov izhaja, da niti proračunska, niti realizirana sredstva za program znanje tujih jezikov niso dosegla nominalne vrednosti načrtovanih sredstev v ZZSNN. Sredstva za ta program so se nominalno in realno iz leta v leto zniževala, tako da so bila v revidiranem obdobju realizirana le v višini 63 % nominalno načrtovane vrednosti v ZZSNN oz. 88 % zagotovljenih proračunskih sredstev v tem obdobju.

Ministrstvo je pojasnilo, da so bili poglavitni razlogi za 88 % realizacijo proračunskih sredstev za izvajanje programa znanje tujih jezikov znižani obseg sredstev za namene, ki niso bili prioritetni, še ne začeta kurikularna prenova, sprejeti proračuni šele v letu, ko naj bi veljali, razkorak med šolskim in proračunskim letom ter varčevalni ukrepi Vlade RS.

1.4 Program zagotavljanje dostopnosti učbenikov in učnih gradiv

Za obdobje 1994 – 1999 so znašala zanj zagotovljena sredstva v ZZSNN 2.324 mio SIT ali 8,4 % vseh načrtovanih sredstev šolskega tolarja. V revidiranem obdobju so bila realizirana v višini 1.605 mio SIT ali le 70 % nominalne vrednosti načrtovanih sredstev za ta program.

Program zagotavljanja dostopnosti učbenikov je predvideval delujočo izposojlo šolskih učbenikov predvsem učencem in dijakom, ki živijo v slabših ekonomskih in socialnih razmerah.

Tabela 5: Primerjava načrtovanih in realiziranih sredstev za program priprava in zalaganje učbenikov v letih 1994 - 1998

<i>v mio SIT</i>							
Zap. št.	Leto	Načrtovano po ZZSNN	Načrtovano s proračunom	Indeks	Realizacija	Indeks	Indeks
1	2	3	4	4:3	6	6:3	6:4
1	1994	300	300	100	295	98	98
2	1995	405	321	79	419	103	130
3	1996	405	496	122	375	92	76
4	1997	405	268	66	267	66	99
5	1998	405	250	62	248	61	99
6	Skupaj	1.920	1.635	85	1.605	83	98

Proračunska sredstva v posameznih letih revidiranega obdobja so bila nižja od načrtovanih sredstev v ZZSNN. Realizirana sredstva so zaostajala za načrtovanimi in proračunskimi sredstvi in kumulativno niso dosegala njune nominalne vrednosti.

V letu 1996 so proračunska sredstva presegala načrtovana za 22 %. V tem letu je ministrstvo prerazporedilo sredstva v višini 121 mio SIT na proračunske postavke "računalniško opismenjevanje", "regresiranje prevozov" in "plače za visoko šolstvo".

1.5 Program zagotavljanje sredstev za šolsko prehrano otrok in mladine

Sredstva za šolsko prehrano otrok in mladine so bila v ZZSNN za obdobje 1994 – 1995 načrtovana v višini 2.160 mio SIT ali v višini 8 % vseh načrtovanih sredstev po tem zakonu. V teh dveh letih so bila namensko realizirana višini 1.979 mio SIT ali v 92 % načrtovanih sredstev. Namenjena so bila za regresiranje osnovnošolske in srednješolske mladine iz socialno šibkejših okolij. Regresiranje je trajalo do uvedbe univerzalnega otroškega dodatka v letu 1996.

Tabela 6: Primerjava načrtovanih in realiziranih sredstev za program zagotavljanje sredstev za šolsko prehrano otrok in mladine v letih 1994 - 1998

<i>v mio SIT</i>							
Zap. št.	Leto	Načrtovano po ZZSNN	Načrtovano s proračunom	Indeks	Realizacija	Indeks	Indeks
1	2	3	4	4:3	6	6:3	6:4
1	1994	1.080	973	90	895	83	92
2	1995	1.080	1.084	100	1.084	100	100

V letu 1994 realizacija nominalno ni dosegala načrtovanih in tudi proračunskih sredstev ne. V letu 1995 jih je dosegala 100 %.

2 Javna naročila računalniške opreme

V letu 1998 je bilo s proračunom za program računalniško opismenjevanje zagotovljenih 924 mio SIT. Realiziranih je bilo 800 mio SIT. Revidirani so bili trije javni razpisi v vrednosti 440 mio SIT, kar znaša 55 % realiziranih sredstev tega programa v letu 1998.

Javna naročila, ki so bila revidirana:

- HW/98, objavljen v Uradnem listu RS št. 33/98, predmet javnega naročila pa je bil nakup računalniške strojne opreme v razpisani vrednosti 150 mio SIT. Skupna vrednost osmih sklenjenih pogodb je znašala 230 mio SIT. Ministrstvo je bilo plačnik v višini 2/3 pogodbenih vrednosti, tj. 148 mio SIT, 1/3, tj. 83 mio SIT, pa so plačali uporabniki računalniške opreme, ki so bile večinoma šole.
- HW1/98, objavljen v Uradnem listu RS št. 52/98, predmet javnega naročila pa je bil nakup računalniške strojne opreme v razpisani vrednosti 150 mio SIT. Skupna vrednost petih sklenjenih pogodb je znašala 250 mio SIT. Podatke o izidu javnega razpisa je ministrstvo objavilo v Uradnem listu RS št. 74-76/98 z dne 6. 11. 1998. Ministrstvo je bilo plačnik v višini 2/3 pogodbenih vrednosti, tj. 150 mio SIT, 1/3, tj. 100 mio SIT pa so plačali uporabniki računalniške opreme.
- Po1-98, objavljen v Uradnem listu RS št. 20/98, predmet javnega naročila je bil nakup računalniške programske opreme v razpisani vrednosti 140 mio SIT. Javni razpis je predvideval 5 odpiranj, od tega dve v letu 1998, ostala v letu 1999. O odpiranju ponudb je komisija sestavila zapisnika z dne 17. 4. 1998 in z dne 11. 9. 1998. Vrednost pogodb je bila v celoti obveznost ministrstva, participacije uporabnikov po tem razpisu ni bilo. Vrednost enajstih podpisanih osnovnih pogodb po prvem odpiranju je znašala 63.669 tisoč SIT, vrednost devetih podpisanih osnovnih pogodb po drugem odpiranju pa 53.070 tisoč SIT.

Ugotovljeno je bilo, da je bil postopek oddaje javnih naročil izveden v skladu z 2. in 16. členom Zakona o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 24/97) .

3 Nakup stavbe Tiskarne Ljudske pravice

V letu 1997 je bilo v proračunu ministrstva zagotovljenih 1.728 mio SIT, namenjenih za nakup stavbe tiskarne.

Realizacija ostalih investicijskih projektov v tem letu je znašala 6.217 mio SIT. Vrednost nakupa stavbe tiskarne je predstavljala 21,75 % realiziranih investicij v šolski prostor v letu 1997.

3.1 Zaporedje dogodkov pred nakupom stavbe Tiskarne Ljudske pravice

Z nakupom stavbe tiskarne se je Vlada RS sprva ukvarjala za potrebe pravosodnih organov v Ljubljani.

Oktobra 1995. leta je stavbo tiskarne po treh neuspešnih javnih dražbah kupil Center za gospodarsko svetovanje d.o.o. (v nadaljevanju: CGS) za 13,35 mio DEM, kar je na dan sklenitve pogodbe dne 11. 10. 1995 znašalo 1.118,7 mio SIT. CGS je aprila leta 1996 ponudil

tiskarno v odkup Pravni fakulteti Univerze Ljubljana, ki je že dlje časa poskušala rešiti svojo prostorsko stisko.

Dne 24. 4. 1996 je takratni državni podsekretar ministrstva, po pooblastilu ministra podpisal pogodbo z VIR 3 Inženiring d.o.o., Ljubljana za izdelavo analize vrednosti prostorov tiskarne, ki je bila v posesti CGS, in VIR 3 Inženiring d.o.o., Ljubljana je izdal dne 30. 4. 1996 aproksimativno cenitveno poročilo.

Dne 20. 6. 1996 je Vlada RS sprejela sklep, da se prostorska stiska Pravne fakultete reši z nakupom stavbe tiskarne ter naložila ministrstvu, da pridobi ekspertno mnenje pooblaščne institucije o primernosti objekta za izvajanje izobraževalne in raziskovalne dejavnosti. Odločila je, da se kupi stavba tiskarne v izmeri 12.779 m² bremen prosta, po skupni ceni največ 1.620 mio SIT.

Dne 1. 8. 1996 je Vlada RS zadolžila ministrstvo, da v sodelovanju s Službo Vlade RS za zakonodajo pripravi predpogodbo o nakupu tiskarne, sklep, s katerim se pooblasti rektorja Univerze v Ljubljani za podpis pogodbe, podroben izračun finančnih obveznosti pri prevzemu finančnih obveznosti, nastalih iz obresti za najete kredite iz garancije hipotekarnega upnika KB Triglav d.d., Ljubljana ter drugih upnikov do prodajalca stavbe tiskarne ter pripravi v sodelovanju z Ministrstvom za finance način finančnega pokritja obveznosti.

Dne 17. 10. 1996 je Vlada sprejela Sklep o soglasju k nakupu stavbe Tiskarne Ljudske pravice v Ljubljani, Kopitarjeva 6, v izmeri 12.779 m², s skupno ceno nakupa v višini 1.750 mio SIT za potrebe Pravne fakultete Univerze v Ljubljani (št. 360-04/93-4/15-8). V ceno nakupa so bile vračunane obresti do 31. 3. 1997.

Dne 16. 12. 1996 sta CGS in Republika Slovenija sklenili pogodbo, v kateri sta soglašali z dogovorjeno kupnino 1.620 mio SIT. Republika Slovenija je prevzela stroške kreditiranja od 1. 7. 1996 do najdlje 31. 3. 1997 na znesek kupnine. V pogodbi je bilo dogovorjeno, da mora biti kupnina plačana najkasneje do 31. 3. 1997.

V času sklenitve pogodbe o nakupu stavbe tiskarna je za oddajo javnih naročil veljala odredba o postopku za izvajanje javnega razpisa za oddajo javnih naročil (Uradni list RS, št. 28/93, 19/94, v nadaljevanju: odredba). Ministrstvo ni ravnalo po navedeni odredbi, kar ni bilo navedeno v prejšnjih revizijskih poročilih. Zato je senat II, na podlagi 1. odstavka 28. člena in 3. odstavka 25. člena Poslovnika RS, v času obravnavanja poročila izdal ministrstvu dopolnitev poročila o reviziji števil 1211-16/97-103 z dne 1. 3. 2002. V dopolnitvi je bilo ugotovljeno, da je ministrstvo sklenilo pogodbo o nakupu nepremičnin, ne da bi predhodno izvedlo postopek javnega razpisa.

Ministrstvo je v odgovoru na dopolnitev poročila menilo, da je ravnalo v skladu z določili 4. a člena odredbe, ki dovoljuje oddajo javnega naročila brez javnega razpisa v primeru, ko gre za nakup stanovanj, stanovanjskih in drugih objektov. Zato pa so upoštevali zadnji odstavek tega člena odredbe, ki nalaga naročniku, da tudi pri neposredni oddaji javnega naročila ceno in kakovost storitve v posameznih primerih posebej skrbno preveri z zbiranjem več ponudb, če to ni mogoče oziroma smotrno, pa mora opraviti preverjanje s pomočjo povpraševanja o cenah na trgu, z analizo stroškov, s primerjanjem kakovosti in podobnim

Senat II je ugotovil, da je ministrstvo ravnalo v nasprotju z odredbo, ker je predmet javnega razpisa po 2. členu odredbe tudi nakup in najem nepremičnin, kar bi ministrstvo moralo

upoštevati. Iz dokumentacije tudi ni razvidno niti zbiranje več ponudb, niti preveritev s pomočjo povpraševanja o cenah na trgu, s primerjanjem kakovosti in podobnim. To preverjanje mora naročnik izkazati v svoji dokumentaciji.

3.2 Vrednotenje objekta Tiskarna Ljudska pravica

Po naročilu ministrstva je bilo vrednotenje objekta opravljeno na podlagi Cenitvenega poročila za poslovni objekt Tiskarne Ljudske pravice, p.o. v Ljubljani, z dne 11. 6. 1996, ki ga je izdelal VIR 3 inženiring d.o.o., Podjetje za vrednotenje, inženiring in računalništvo, Ljubljana, Kopitarjeva 6. V navedenem cenitvenem poročilu je bila ocenjena vrednost celotne nepremičnine 1.770 mio SIT in kot še sprejemljiva vrednost za nakup nepremičnine je bila določena vrednost 1.800 mio SIT. Ministrstvo je nepremičnino kupilo za 1.717,5 mio SIT.

Računsko sodišče je presodilo, da cenitveno poročilo ne daje zadostnih zagotovil, da je kupnina pravilno določena. Do te presoje je prišlo, ker je nakup temeljil izključno na omenjeni cenitvi, vrednost nepremičnine po tej cenitvi pa se je znatno razlikovala od vrednosti, po kateri jo je prodajalec CGS kupil dne 11. 10. 1995. Zato je za strokovno presojo cenitve, v skladu z 31. členom zakona o Računskem sodišču RS in 21. člena poslovnika Računskega sodišča RS, s sklepom št. 1211-16/97-71 z dne 3. 5. 2000, imenovalo izvedenca za področje cenitve nepremičnin Dodoma d.o.o., podjetje za promet z nepremičninami, Maribor (v nadaljevanju: Dodoma). Po mnenju izvedenca je bila na dan 16. 12. 1996, ko je bila sklenjena pogodba o nakupu med CGS in Republiko Slovenijo, tržna vrednost nepremičnine 1.185 mio SIT.

Ministrstvo je ugovarjalo mnenju izvedenca Dodoma o ocenjeni vrednosti nepremičnine, ker ni soglašalo z ugotovljeno tržno vrednostjo.

Senat II je, glede na podano mnenje izvedenca, menil, da bi ministrstvo moralo zaradi velike vrednosti nepremičnine in velike razlike med ceno, za katero je nepremičnino kupil prodajalec, in pogodbeno ceno (razlika v višini 599 mio SIT) pridobiti vsaj še eno cenitev četudi je ministrstvo menilo, da lahko nepremičnino kupi brez javnega razpisa. Glede na to, da je ministrstvo vedelo, za kolikšno razliko v ceni kupuje nepremičnino, je bilo premalo pazljivo pri sklepanju pogodbe.

3.3 Odkup objekta Tiskarne Ljudska pravica

Po pogodbi med Republiko Slovenijo in CGS je bil dne 9. 6. 1997 plačan znesek 1.717,5 mio SIT, s katerim je bila poravnana kupnina v vrednosti 1.620 mio SIT in stroški kreditiranja za obdobje od 1. 7. 1996 do 31. 3. 1997 v vrednosti 97,5 mio SIT. Ministrstvo naj bi kupnino nakazalo po obveznostih iz cesijskih pogodb in aneksom k njim.

Družba CGS je v celoti kupila tiskarno na dražbi v letu 1995 s kratkoročnimi krediti petih kreditodajalcev. Država je poravnala kupnino z odplačilom vseh teh kreditov (glavnice in obresti do zaključka posla), dodatno najetega kredita družbe CSG v letu 1997 in z nakazilom 175 mio SIT družbi CSG.

Iz listine z naslovom "Spisek in obračun dobroimetij podjetij in bank, s katerimi je bila izvršena cesija" pa je razvidno, da so bile plačanemu znesku obračunane dodatno še obresti za

obdobje 1. 4. 1997 do 9. 6. 1997 v višini 76.656.683 SIT in stroški izvršbe v višini 481.800 SIT.

III. MNENJE

O dodeljevanju sredstev za razvojne programe RS v vzgoji in izobraževanju za obdobje od 1994 do 1998 izreka Senat II Ministrstvu za šolstvo in šport **mnenje s pridržkom**.

Obrazložitev:

Ministrstvo se je pri realizaciji nujnih razvojnih programov vzgoje in izobraževanja prilagajalo vsakoletnim razpoložljivim proračunskim sredstvom, pri čemer je prednost imel program investicij v šolski prostor, ni pa sledilo v celoti programom, določenim v Zakonu o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne razvojne programe Republike Slovenije v vzgoji in izobraževanju.

Ministrstvo je kupilo stavbo Tiskarne Ljudske pravice p.o., Ljubljana, Kopitarjeva 6 dne 6. 12. 1996 za 1.717,5 mio SIT za potrebe Pravne fakultete v Ljubljani. Pri tem ministrstvo ni ravnalo v skladu s predpisi, ker je kupilo stavbo, ne da bi izvedlo javni razpis, kot je določala Odredba o postopku javnega razpisa za oddajo javnih naročil. Nakup stavbe je opravilo le na podlagi cenitve VIR 3 inženiring, d.o.o., Podjetja za vrednotenje, inženiring in računalništvo, Ljubljana in zato imelo premalo informacij, ali kupuje nepremičnino po sprejemljivi ceni. Za stavbo je plačalo 599 mio SIT več, kot je zanjo plačal prodajalec Center za gospodarsko svetovanje d.o.o. dne 11. 10. 1995. Pri sklenitvi posla bi moralo ravnati z večjo skrbnostjo, tako da bi si pridobilo več verodostojnih informacij o vrednosti nepremičnine. Ker tega ni storilo, ni ravnalo kot dober gospodar.

Na podlagi 4. odstavka 24. člena ZRacS je to poročilo dokončno.

Dr. Vojko A. Antončič
Predsednik senata II

Vročiti:

- Ministrstvo za šolstvo, znanost
- in šport, Ljubljana, Trg OF 13
- Arhivu, tu

DODATEK

V poročilu so upoštevani predvsem naslednji predpisi:

- Zakon o računskem sodišču (Uradni list RS, št. 48/94, ZRacS),
- Poslovnik Računskega sodišča RS (Uradni list RS, št. 20/95),
- Zakon o računovodstvu (Uradni list SFRJ, št. 12/89, 35/89, 3/90, 42/90, 61/90 ter Uradni list RS, št. 42/90, ZR),
- Zakon o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 24/ 97, ZJN),
- Odredba o postopku za izvajanje javnega razpisa za oddajo javnih naročil (Uradni list RS, št. 28/93),
- Odredba o spremembi odredbe o postopku za izvajanje javnega razpisa za oddajo javnih naročil (Uradni list RS, št. 19/94),
- Odredba o obvezni vsebini razpisne in ponudbene dokumentacije (Uradni list RS, št. 33/97, 63/97),
- Zakon o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne razvojne programe Republike Slovenije v vzgoji in izobraževanju (Uradni list RS, št. 13/94, ZZSNN),
- Predlog zakona o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne razvojne programe Republike Slovenije v vzgoji in izobraževanju EPA 357 – tretja obravnava: Poročevalec DZ (št. 31/93, 43/93), 6/94, str. 21 – 29),
- Proračun RS v obdobju 1994 – 1998 (Uradni list RS, št. 72/94, 40/95, 5/96, 78/97, 34/98),
- Zakon o Vladi RS (Uradni list RS, št. 4/93, 23/96, 47/97, ZVRS),
- Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 5/96, 78/97, popravek 87/97, 34/98, 91/98, ZIPro),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o izvrševanju proračuna R Slovenije (Uradni list RS, št. 40/95, 78/97, 87/97, 34/98),
- Pravilnik o izvrševanju proračuna R Slovenija (Uradni list RS, št. 26/94).